

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

МОНТАНА

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА
от Златко Живков – Кмет на Община Монтана

ОТНОСНО: Определяне размера на наема за отдаване на електрически автобуси, собственост на община Монтана, придобити по процедура BG-RRP-8.013 „Екологосъобразна мобилност“

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

С Ваше съгласие, изразено с Решение №1023 от 27.07.2023 г., Община Монтана кандидатства за предоставяне на средства за изпълнение на Инвестиция по процедура BG-RRP-8.013 „Екологосъобразна мобилност“ с финансиране от механизма за възстановяване и устойчивост към МРРБ по *Националния план за развитие и устойчивост*, Компонент 8 „Устойчив транспорт“, Инвестиция С8.17 „Екологосъобразна мобилност – пилотна схема за устойчивата градска мобилност съвместно с водещия партньор Община Враца.

В изпълнение на цитирания по-горе проект Община Монтана предстои да получи 6 броя електрически автобуси и 8 броя зарядни станции за тях. Електрическите автобуси ще бъдат предоставени под наем на външен оператор след провеждане на обществена поръчка за изпълнение на част от вътрешноградските автобусни линии от общинската транспортна схема от квотата на Община Монтана.

За определяне на размера на наема за отдаването на електрическите автобуси е изготвен доклад от лицензиран оценител, приложен към настоящата докладна записка.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 23 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, предлагам Общинския съвет да вземе следните

РЕШЕНИЯ:

1. Определя месечен наем за ползване на електрически автобуси, собственост на Община Монтана, в размер на 1 300,00 (хиляда и триста) лв. на един автобус.
2. Възлага на кмета на община Монтана изпълнението на горното решение.

КМЕТ:

(Златко Живков)

ДОКЛАД

ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЕМНА ПАЗАРНА СТОЙНОСТ НА 6 БРОЯ НОВИ ЕЛЕКТРОБУСИ ОТОКАР E-CENTRO, 6 БРОЯ ЗАРЯДНИ СТАНЦИИ С МОЩНОСТ 22 KW BENY VSP-AT2N-L И 2 БРОЯ С МОЩНОСТ 90 KW BENY VDC90-S, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ОБЩЕСТВЕН ПРЕВОЗ НА ПЪТНИЦИ ПО АВТОБУСНИТЕ ЛИНИИ ОТ ОБЩИНСКАТА ТРАНСПОРТНА СХЕМА НА ГРАД МОНТАНА

Изпълнител:

Маг. инж. Силвия Тодорова

Възложител:

Община Монтана

Дата на доклада:

12.06.2025 г.

Доклад идентификатор:

32025MA0611

СЪДЪРЖАНИЕ

I.	ВЪЗЛОЖИТЕЛ	3
II.	ИЗПЪЛНИТЕЛ.....	3
III.	ПРЕДМЕТ И ЦЕЛ НА ОЦЕНКАТА	3
IV.	ДАТА НА ДОКЛАДА И ЕФЕКТИВНА ДАТА НА ОЦЕНКАТА	4
V.	ИНФОРМАЦИОННИ ИЗТОЧНИЦИ, ТЕРМИНОЛОГИЯ.....	4
VI.	ОГРАНИЧИТЕЛНИ УСЛОВИЯ	7
VII.	МЕТОДИ И ПОДХОДИ НА ОЦЕНКАТА	8
VIII.	ОБЕКТ НА ОЦЕНКА И ПАЗАРНА СРЕДА.....	10
IX.	СТАНОВИЩЕ ЗА ЕКСПЕРТНА ЦЕНА	15
X.	ПРИЛОЖЕНИЯ	17
	1. Резюме;	
	2. Таблици;	
	3. Декларация по чл. 21 от ЗНО;	
	4. Сертификат на оценителя.	

I. Възложител

Възложител на настоящата оценка е Община Монтана, със седалище и адрес на управление: гр. Монтана, п.к. 3400, ул. „Извора“ № 1, ЕИК: 000320872, представлявана от Златко Живков – Кмет на Община Монтана, съгласно възлагане от юни 2025 г.

II. Изпълнител

Възложената оценка е изготвена от Маг. инж. Силвия Годорова:

- регистриран и сертифициран оценител „машини и съоръжения“ – сертификат за оценителска правоспособност рег. № 300100840 от 11 февруари 2015 г.;
- регистриран и сертифициран оценител „търговски предприятия и вземания“ – сертификат за оценителска правоспособност рег. № 500100778 от 21 октомври 2016 г.;
- регистриран и сертифициран оценител „права на интелектуалната и индустриалната собственост и други фактически отношения“ – сертификат за оценителска правоспособност рег. № 400100153 от 02 февруари 2017 г.;
- магистър, инженер-технолог, ХТМУ;
- магистър „Управление на качеството“, ХТМУ;
- оценител и вещо лице към Националната агенция по приходите;
- регистриран оценител към Агенцията за държавна финансова инспекция;
- регистриран оценител и вещо лице в Агенция по вписванията;
- вписана в публичния регистър на независимите оценители.

III. Предмет и цел на оценката

Предмет на настоящата оценка е определяне на наемна пазарна стойност на 6 (шест) броя нови електробуси Otokar e-Centro, 6 (шест) броя зарядни станции с мощност 22 kW Beny BCP-AT2N-L и 2 (два) броя с мощност 90 kW Beny BDC90-S, предназначени за обществен превоз на пътници по автобусните линии от общинската транспортна схема на град Монтана.

Експертната пазарна оценка на наемни права за срочно ползване върху транспортните средства и зарядни станции е с цел получената информация да послужи като основа за провеждане на процедура по отдаване под наем на електрическите автобуси електробуси за обществен превоз на пътници по автобусните линии от общинската транспортна схема на град Монтана.

IV. Дата на доклада и ефективна дата на оценката

Дата на доклада: 12 юни 2025 г.

Ефективна дата на оценката: 12 юни 2025 г.

V. Информационни източници, терминология

При разработването на настоящия доклад за пазарна оценка за наем на шест броя електробуси и общо осем броя зарядни станции са приложени правилата, техниките и методиките, приложими в бизнесоценяването и регламентирани с Българските стандарти за оценяване.

За разработване на пазарната оценка е използвана изходна информация, предоставена от Възложителя. Допълнително са изследвани и анализирани специализирани информационни източници, предоставящи данни за временно ползване на машини и съоръжения:

- Техническа спецификация на превозните средства – електрически автобуси и зарядни станции;
- „План за устойчива градска мобилност на община Монтана 2015-2030 г.“, приет с Решение №1328 / 30.06.2015 г. на Общински съвет Монтана, актуализиран с Решение №397 / 25.03.2021 г.; Решение № 1035/22.08.2023 г.;
- План за интегрирано развитие на община Монтана 2021-2027 гг., приет с Решение № 311 от 26.11.2020 г. на Общински съвет Монтана Актуализиран с Решение № 937 от 28.03.2023 г. на Общински съвет Монтана;
- Информация за проект „BG-RRP-8.013-0006-C02 Мобилност и зелен транспорт в общините Враца и Монтана“ по процедура „BG-RRP-8.013 Екологосъобразна мобилност“ на Националния план за възстановяване и устойчивост;

- Документация по обществена поръчка с идентификатор 00019-2023-0064 с предмет „Доставка на 6 броя нови електробуси и 8 броя нови зарядни станции за тях“;
- Основен лихвен процент, обявен от БНБ юни 2025 г. – 2.07%;
- Информация за търгуемите държавни ценни книжа, емитирани от правителството на вътрешния пазар и тяхната доходност. БНБ дефинира постигнатата доходност като среднопретеглена ефективна доходност до падеж от индивидуалните сделки на вторичния пазар през отчетния период с използване на ISMA формула и бройна конвенция АСТ/365 като ценните книжа са групирани според оригиналния си матуритет;
- Информация и данни от регистъра на обществените поръчки към Агенцията за обществени поръчки по кодовете от група 60100000 „Пътни транспортни услуги“ от Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (Регламент ЕО № 213/2008 от 28 ноември 2007 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV = common procurement vocabulary), и на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки, във връзка с ревизирането на CPV);
- Статистически данни от Националния статистически институт.

„Стойност“ за целите на оценяването на обекти/активи, представлява становище на независим оценител, отразяващо ползата и ценността на обекта/актива, изразена в пари, за конкретна цел, в определен момент от време и в условията на конкретен пазар и при отчитане на обстоятелства в хода на оценяването, без данъци и такси, регламентирани от действащата нормативна уредба.

„Пазарната стойност“ отразява данни и обстоятелства, свързани с възможната пазарна реализация на оценявания обект/актив. Пазарната стойност не отчита характеристики, предимства на обект, който има стойност за собственик или купувач, отразява характеристики, предимства, отнасящи се до физически, технически, технологични, географски, икономически, юридически съществени обстоятелства за оценявания обект. При определяне на пазарна стойност водещи са условията на свободен пазар. Пазарна стойност е оценената сума, срещу която към датата на

оценката обекта/актива би трябвало да бъде разменен между желаещ продавач и желаещ купувач в сделка при пазарни условия, след подходящ маркетинг, при което всяка от страните е действала информирано, благоразумно и без принуда.

„Дата на оценката“ е датата, към която е определена оценката и за която се отнасят данните в нейна подкрепа.

„Дата на доклада“ е датата, към която е подготвен доклада за оценка и е представен на Възложителя.

„Доходност от инвестиции“ е доходът, който се реализира с участието на единица разходи за придобиване на обекта, които инвеститорът реализира. Показател за измерване на доходността е годишната брутна доходност, представена като процентното отношение от годишния брутен наем от обекта към покупната цена на обекта и допълнителните разходи.

„Основният лихвен процент“ се обявява на основание чл. 35 от Закона за БНБ. Българската народна банка изчислява основния лихвен процент съгласно "Методика за определяне на основен лихвен процент", приета с Решение № 149/16.12.2004, в сила от 1 февруари 2005 година, изм. с Решения № 118/26.11.2015 г. и № 37/16.03.2017 г. на Управителния съвет на БНБ, в сила от 1 юли 2017 г. Размерът на ОЛП, в сила от първо число на всеки календарен месец, е равен на средната аритметична величина от стойностите на индекса ЛЕОНИЯ Плюс (LEONIA: LEv OverNight Interest Average Plus) за работните дни на предходния календарен месец. Основният лихвен процент е в сила за периода от първия до последния ден на календарния месец, за който се отнася и е при бройна конвенция "реален брой изминали дни/360". Форматът на основния лихвен процент е с 2 знака след десетичната запетая. От 01 юни 2025 г. основният лихвен процент е в размер на 2.07%.

„Пазарен наем“ е оцененият размер на наема, срещу който към датата на оценката обекта/актива би трябвало да бъде отдаден под наем между желаещ наемодател и желаещ наемател при условията на действителния или предполагаемия договор за наем, в сделка при пазарни условия след подходящ маркетинг, при което всяка от страните е действала информирано, благоразумно и без принуда.

VI. Ограничителни условия

Пазарната оценка, анализи, обобщения и заключения, са направени при следните ограничителни условия:

Ползват се данни, факти и документация, предоставени от възложителя. Оценителят приема, че получената изходна информация е пълна, точна и вярна и съществуват достатъчни правни основания за извършване на поисканата експертна пазарна оценка. Оценителят не носи отговорност за подадена непълна, неточна, или погрешна информация.

Анализите и стойностите, представени в настоящата оценка, са приложими само за конкретната цел, отразена в доклада и не могат да бъдат използвани извън контекста на същия.

При изготвянето на пазарната оценка не е извършван правен или друг вид анализ на предоставените права за ползване, стопанисване и управление.

Използваната информация, съдържаща се в представената за разглеждане документация за оценявания обект, не представлява и не съдържа лични данни, при което обработването ѝ за целите на оценката не противоречи на разпоредбите на Закона за защита на личните данни, съгласно изискванията на Регламент 2016/679 на ЕК за защита на личните данни.

Отговорността на оценителя във връзка с пазарната оценка е ограничена до размера на възнаграждението, съгласно правилата на Възложителя.

Сертифицираният оценител, подписал настоящия доклад, няма настоящ или бъдещ интерес към предмета на пазарната оценка.

Настоящата пазарна оценка е валидна към датата на изготвянето ѝ в съответствие с действащата нормативна законова уредба в България към тази дата и може да се използва само по предназначението си.

Пазарната оценка е субективна по реда на чл.6 ал.3 от Закона за независимите оценители (ЗНО) и представлява аналитично становище на независимия оценител.

Пазарната оценка е изготвена от името и за сметка на Възложителя. Същата е предмет на търговска тайна и конфиденциалност. Предназначена е за служебно ползване и представлява изключителна собственост на Възложителя.

VII. Методи и подходи на оценката

Оценката е извършена в съответствие с изискванията на приложимите и приети Български стандарти за оценяване (БСО), както и в съответствие с действащата нормативна уредба в България.

Възприети критерии са стандартите за бизнес оценяване, приложими във всички сфери на икономиката. В съответствие с целта на оценката и специфичните характеристики на оценяваните превозни средства се търси определянето на най-добра и ефективна форма за използването му при съответствие с приетата база за стойността.

Анализите, хипотезите, подходите и методите, използвани при извършване на пазарната оценка са свързани с изискването да отговарят на стандарта на справедливата пазарна стойност. Стандартът на стойността е предположение за определяне на пазарната стойност на актива. Това е нормата, която определя вида на стойността, целта и методите на оценяване на съответния обект на оценка.

При оценяването на обекти, общинска собственост, база на стойността е пазарната стойност - оценената сума, срещу която към датата на оценката обекта трябва да е разменен между желаещ продавач и желаещ купувач в сделка при пазарни условия, маркетинг, информирано, благоразумно и без принуда; и пазарният наем - оцененият размер на наема, срещу който към датата на оценката обекта би трябвало да бъде отдаден под наем, информирано, благоразумно и без принуда.

При оценяването на превозните средства – електробуси, са приложими основните подходи за оценяване – приходен, разходен и сравнителен.

Сравнителният подход извежда стойност, като сравнява обекта/актива - предмет на оценката, със сходни обекти/активи, за които е налична надеждна ценова информация (т. 1. 7. 3. и т. 6.1. на БСО).

Приходният подход извежда настояща стойност, която се формира от преобразуването на бъдещи парични потоци (този подход разглежда прихода от обекта/актива, като отчита стойността на доходите, паричните потоци и/или спестените разходи, а в зависимост от специфичните особености на обекта/актива на оценката, се прилагат парични потоци, формирани на база реални или номинални цени), като стойността се основава на действителни или прогнозни приходи, които са

или биха могли да бъдат реализирани от притежателя на обекта/актива ведно с неговите права (т. 1.7.1. и т.6.2. от БСО).

Разходният подход извежда стойност и се основава на подробна оценка на необходимите разходи за създаване или придобиване на даден обект/актив, подобен или еднакъв, със същото предназначение и полезност като оценявания (счита се, че за даден обект/актив потенциален купувач не би заплатил повече от стойността на разходите за създаване или придобиване на равностоеен подобен или еднакъв нов обект/ актив, в този смисъл концепцията на подхода, или стойността на разходите за създаване/придобиване на нов равностоеен подобен/еднакъв обект/актив се базира на предположението, че обектът на оценката не струва повече от заместването му с подходящ подобен/еднакъв нов такъв, със същите или възможно най-близки функции и технически и икономически параметри) (т. 1.7.2. и 6.3. от БСО).

В границите на всеки подход и възможните комбинации между тях, се използват методи за оценяване. За целите на конкретната оценка подходящи са методът на пазарните сравнения и методът на капитализиране на бъдещите приходи от наем.

При пазарна оценка на права на ползване върху машини и съоръжения методът на пазарните сравнения представлява анализ на стойността на правата върху обекта на оценка, основан на сравнение с реализирани цени на активен пазар при актуални сделки с идентични обекти със сходни характеристики.

За пазарна оценка на права на ползване върху машини и съоръжения методът на капитализиране на бъдещите приходи от наем представлява анализ на стойността, получена от ползването на обекта, основан на способността му да генерира приходи чрез капитализиране на нетен доход от наем за период, произтичащ от използването му.

При извършване на пазарната оценка на актива са разгледани и анализирани фактори, свързани с околната среда и икономическия потенциал: технически характеристики на актива; физически живот; състояние на актива, предназначение; екологично и друго законодателство; реална или потенциална рентабилност и др.

При прилагане на сравнителния подход на оценка чрез метод на посредственото сравнение са използвани пазарни свидетелства за сходни обекти. В този случай се отчитат отклоненията в качествата на оценявания обект спрямо подобни. Взети са под внимание специфичните особености на разглеждания обект

спрямо подобни по отношение на тип на превозните средства, габарити, брой оси, височина на пода, брой места, наличие на обособено място за колички за трудно подвижни лица и за детски колички, климатизация, параметри на двигателя и пневматичната, спирачната, електрическата системи, възраст на превозното средство. При отклонения в характеристиките на сравнимите обекти се прилагат добавки или отбиви чрез коефициенти.

При изследване на пазарната среда при осъществяване на обществен превоз на пътници по автобусните линии от общинската транспортна схема към 12.06.2025 г. са акумулирани данни за обявени процедури и сключени договори за извършване на услуги на обществения пътен транспорт и пътни транспортни услуги. Приетите от оценителя средни сравними стойности са съобразени с вида, количеството, състоянието на активите и действащия пазар.

VIII. Обект на оценка и пазарна среда

Обект на оценка са 6 броя нови електробуси Otokar e-Centro, 6 броя зарядни станции с мощност 22 kW Beny BCP-AT2N-L и 2 броя с мощност 90 kW Beny BDC90-S, предназначени за обществен превоз на пътници по автобусните линии от общинската транспортна схема на град Монтана. Електрическият градски автобус е серийно производство, проектиран за компактни градски маршрути.

ОСНОВНИ ДАННИ

- *Размери и капацитет:*
 - Дължина: 6,6 метра.
 - Вместимост: до 32 пасажери, благодарение на нископодовоен дизайн и оптимизирано вътрешно разпределение. Това го прави подходящ за градски зони с тесни улици, исторически квартали и туристически райони.
- *Електрически задвижващ механизъм:*
 - Мотор: DANA-TM4 електродвигател с максимална мощност от 200 kW (с възможност за 100 kW продължителна мощност), осигуряващ отлична динамика дори при стръмни наклони.
 - Максимален въртящ момент: 1200 Nm, което допринася за бързото ускорение и стабилността в градска обстановка.

- Работно напрежение: между 300 и 750 V DC, като двигателят използва система за охлаждане с течност за оптимална работа.

- *Батерии и заряд:*

- Батерии: Литиум-ионни (Li-Ion) с технология NMC, съставени от два пакета с капацитет от 55 kWh всеки, което води до тотален капацитет от 110 kWh.

- Зареждане: Възможност за бързо зареждане чрез директен ток (с конектор Combo CCS Тип 2) – пълното зареждане може да бъде постигнато за около 1,5 часа при мощност от 120 kW.

- Възстановяване на енергията: Интегрираната система за регенеративно спиране позволява възстановяване до 25 % от енергията по време на спиране, подобрявайки ефективността на системата.

- *Подвеска, спирачки и конструкция:*

- Подвеска: Предвижда се използването на въздушни фуелси с амортизатори и сензори за ниво, които осигуряват комфорт и стабилност при различни пътни условия.

- Спирачна система: Включва EBS (електронна спирачна система) със спирачки с диск и антиблокираща система (ABS, ASR, ESC), което гарантира висока безопасност.

- Конструкция: Автобусът е построен върху монокаска, третирана с катафореза и с алуминиеви панелни елементи, което допринася за намаляване на собствения му тегло (около 4 700 кг в празно състояние) и същевременно осигурява здравина при ММА до 7 000 кг.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Превозните средства притежават Европейски сертификат за типово съответствие и Европейско типово одобрение.

Пригодени са за възрастни и трудноподвижни хора, имат обособени места за пасажери с увреждания и за майки с детски колички.

Нископодови, оборудвани със система за накланяне, частично отваряеми прозорци и автоматични врати със светлинен и звуков сигнал.

Вратите са разположени от дясната страна по посока на движението. Осигурена е блокировка за потегляне при незатворени врати, заключващ механизъм, предотвратяващ принудително отваряне на вратите от пътниците, когато превозното

средство е в движение. Налични са звуков и светлинен сигнал при затваряне на вратите.

Подът е с противохлъзгащо покритие, пластмасови седалки със сменяема тапицERIA.

Кабината на водата и пътническият салон са със самостоятелна климатизация.

Миниелектробусите са оборудвани със система за информация на пътниците в реално време.

В обобщение, Otokar e-Centro се отличава с високоефективен електрически задвижващ механизъм, оптимизирана батерийна система с бързо зареждане и регенеративно спиране, както и с компактни размери и възможност за превоз на до 32 пасажери. Тези технически характеристики го правят подходящ избор за модерни градски комуникационни мрежи, където се търси баланс между екологична устойчивост и оперативна ефективност.

За обслужване на електробусите са представени 6 броя зарядни станции с мощност 22 kW Veny BCP-AT2N-L и 2 броя с мощност 90 kW Veny BDC90-S със следните технически характеристики:

Veny BCP-AT2N-L (22 kW, 3-фазен AC заряден модул)	Veny BDC90-S (90 kW DC заряден модул)
Мощност и режим: зарядната станция работи с мощност от 22 kW и е предназначена за AC зареждане, като спазва стандартите по IEC 61851-1 за EV зареждане.	Мощност и предназначение: Това е мощен заряден модул с мощност от 90 kW, предназначен за бързо зарядни решения в експлоатация на обществени зарядни станции. Тези устройства обикновено използват DC технология, която позволява значително по-бързо зареждане на електрически превозни средства, като е подходяща за обекти с по-висока степен на трафик.
Конструкция и защита: Изработена е с IP65 защита, което я прави подходяща както за вътрешна, така и за външна инсталация. Това гарантира устойчивост	Умни функции и стандарти: Зарядните станции от този тип са оборудвани с комуникационни модули, които позволяват интеграция с платформи за

<p>на атмосферни влияния и улеснява монтажа в различни среди.</p>	<p>отдалечено управление (например чрез ОСРР протокол). Това осигурява възможност за централизирано наблюдение, управление и взаимодействие с потребителите, както и прилагане на съвременни мерки за безопасност и надеждност.</p>
<p>Интелигентни функции: Модулът предлага възможности за динамично балансиране на натоварването (DLB), което позволява безопасно и ефективно разпределяне на електрозаряда, както и функция за PEN fault detection за повишена безопасност. Допълнително, устройствата поддържат интелигентна свързаност чрез WiFi или Bluetooth, което позволява отдалечен мониторинг и управление чрез съвместими мобилни приложения</p>	<p>Охлаждане и монтаж: Поради високата мощност е важно да се обърне внимание на системите за охлаждане и съответната електрическа инсталация, за да се гарантира стабилността на работата на устройството и безопасността му при дълготрайна експлоатация.</p>

Приложението на 6 броя зарядни станции Veny VCP-AT2N-L осигурява базова мрежа за зареждане с мощност 22 kW, подходяща за обслужване на по-ниски и средни потоци на електрически превозни средства – например в офис сгради, обществени паркове или жилищни сектори. Допълнително, 2 броя зарядни станции Veny BDC90-S с мощност 90 kW се интегрират като "точки за бързо зареждане", позволяващи намаляване на времето за зареждане и обслужване на превозни средства, които изискват по-интензивно и по-бързо зареждане – например в молове, транспортни коридори или автопаркове с висок оборот 2.

Това комбинирано решение предлага гъвкавост за различни ситуации на зареждане, като разпределя натоварването по електромрежата и осигурява както по-бавни, така и бързи цикли на зареждане според нуждите на потребителите.

Миниелектробусите са предназначени за извършване на обществен превоз на пътници по автобусните линии от общинската транспортна схема на град Монтана, съгласно утвърдени маршрутни разписания.

Електромобилността, и по-специално използването на автобуси с електромотор постепенно увеличава дела в обществения превоз на пътници в различни общини в страната, сред които са София, Варна, Шумен, Габрово и др. По данни на Министерство на вътрешните работи водените на отчет пътни превозни средства – автобус с електромотор – към 01.05.2025 г. са общо 413 бр., от които почти една трета са марка „Хайгър“ (130 броя).

Наблюдава се ясна възходяща тенденция в броя на автобусите с електродвигател през целия разглеждан период. Въпреки че броят на електрическите автобуси продължава да расте, темпът на нарастване намалява през последните години (2023 и 2024 г.). Все пак през 2025 г. се наблюдава леко увеличение на темпа, а средногодишен ръст е 168%.

	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	1.5.2025
Автобуси с електродвигател, бр.	23	24	48	124	247	360	366	413
Общо автобуси, бр.	20442	20318	19080	17353	17534	17943	17812	17973
Дял на автобусите с електродвигател от общо регистрираните автобуси, %	0.11%	0.12%	0.25%	0.71%	1.41%	2.01%	2.05%	2.30%
Темп на нарастване на автобусите с електродвигател спрямо предходната година, %		104%	200%	258%	199%	146%	102%	113%

Община Монтана, както и самият град Монтана са с добре развита транспортна мрежа. За градската транспортна схема са разработени маршрутни задачи (автобусни линии), обслужващи мрежата в работните дни, както и допълнителни, които осъществяват транспортна дейност в специално определени дни от седмицата.

Нуждата от обновяване на автомобилния парк е продиктувана от наличието на ежедневна висока трудова миграция по икономическата ос Монтана – Враца, включваща както междуградски пътувания, така и обслужване на населените места, разположени в близост до републикански път I-5.

Инвестицията в подвижен състав е идентифицирана съвместно от Община Монтана и Община Враца, с цел подобряване на транспортната свързаност и обновяване на остарелия автопарк, използван понастоящем.

Шестте нови електрически автобуса ще се използват за обслужване на градската транспортна схема на община Монтана. Предвид специфичната употреба на електрическите превозни средства, включително необходимостта от престои за зареждане, поддръжка и климатични ограничения, реалистично планираният пробег е около 25 000 км на автобус годишно. Този подход е съобразен както с експлоатационния режим на електрическите превозни средства, така и с необходимостта от ефективно разпределение на транспортния ресурс спрямо пътничкопотока и натоварването по отделните линии.

На основание информация за ползване на аналогични по тип активи в транспортната мрежа на София, Варна, Бургас, Габрово и други градове е определен полезният срок за ползване на електробусите от 20 години. Тъй като автобусите се въвеждат в експлоатация през 2025 г., остатъчният полезен срок на ползване към датата на оценката е определен на 20 г.

За композиране на нормата на доходност от отдаването под наем на превозните средства са използвани данни за основния лихвен процент (БНБ към 01.06.2025 г.) – 2.07%; доходността от дългосрочни държавни ценни книжа и пазарната волатилност. Поради спецификата и техническите характеристики на оценявания обект, е приета доходност от 3.93%, отразяваща нормалната инвестиционна възвръщаемост, съответстваща на вещните права за собственост и ползване върху същия обект, както и специфичния риск на инвестицията в условията на съществуващата пазарна среда и стопанска конюнктура.

IX. Становище за експертна цена

Обектите на оценка се предлагат за наем така, както са и във вида, в който са. Разходите за оперативна експлоатация и поддръжка са за сметка на бъдещия наемател. Поради идентичността на обектите на оценка, наемната стойност е определена за едно превозно средство, в комплект с една зарядна станция 22 kW и 1/3 ползване на зарядна станция 90 kW, месечно.

Доклад за определяне на наемна стойност на 6 броя нови електробуси (Опелар e-Сити) 6 броя зарядни станции с мощност 22 kW Вегу ВСП-1Т2А-1 и 2 броя с мощност 90 kW Вегу ВДХ 90-S, предназначени за обществен превоз на пътници по автобусните линии от общинската транспортна схема на град Монтана

Препоръчително е при значителна промяна на базовите параметри ($\pm 15\%$) на модела, от който са изведени изчислителните резултати, да се предприемат необходимите законови действия за корекция на наемната стойност.

Таблица с обобщени резултати от оценката

№ по ред	Показател	Мярка	Стойност
1	Електрически автобуси Otokar e-Centro	Бр.	6
2	Зарядни станции 22 kW Beny BCP-AT2N-L	Бр.	6
	Зарядни станции kW Beny BDC90-S	Бр.	2
3	Остатъчен период на ползване	Години	20
4	Приета месечна стойност на право на ползване на едно превозно средство, зарядна станция 22kW и 1/3 част 90kW зарядна станция ползване годишно	Лв./месечно/к-т	1300,00
5	Месечна стойност на наем на обекта на оценка – шест броя електробуси и осем зарядни станции	Лева	7800,00

За целите на настоящата пазарна оценка на 6 броя нови електробуси Otokar e-Centro, предназначени за обществен превоз на пътници по автобусните линии от общинската транспортна схема на град Монтана, както и на зарядни 6 броя зарядни станции с мощност 22 kW Beny BCP-AT2N-L и 2 броя с мощност 90 kW Beny BDC90-S, предложението на оценителя за начална стартова пазарна стойност при провеждане на преговори по търговска процедура за отдаване под наем е **1300,00 (хиляда и триста) лева без ДДС за едно превозно средство, зарядна станция 22kW и 1/3 ползване на зарядна станция 90 kW** или начална месечна наемна стойност за шестте електробуса и осем зарядни станции е в размер на **7800 (седем хиляди и осемстотин) лева без ДДС.**

Сертифициран оценител:

(маг. инж. С. Тодорова)

12 юни 2025г.

Приложения

1. Резюме;
2. Таблицы;
3. Декларация по чл. 21 от ЗНО;
4. Сертификат на оценителя.

РЕЗЮМЕ

Пазарна оценка за определяне на наемна пазарна стойност на 6 броя нови електробуси Otokar e-Centro, 6 броя зарядни станции с мощност 22 kW Veny BCP-AT2N-L и 2 броя с мощност 90 kW Veny BDC90-S, предназначени за обществен превоз на пътници по автобусните линии от общинската транспортна схема на град Монтана към 12 юни 2025 г.

Резултатите от определяне на наемната пазарна стойност на шест броя електрически електробуси за обществен превоз на пътници по автобусните линии от общинската транспортна схема на град Монтана, както и на зарядните станции към тях, по приложимите в оценителската практика подходи и методи, описани в доклада и приложенията към него, са както следва:

№ по ред	Показател	Мярка	Стойност
1.	Електрически автобуси Otokar e-Centro	Бр.	6
2.	Зарядни станции 22 kW Veny BCP-AT2N-L	Бр.	6
3.	Зарядни станции kW Veny BDC90-S	Бр.	2
4.	Остатъчен период на ползване	Години	20
5.	Приета месечна стойност на право на ползване на едно превозно средство, зарядна станция 22kW и 1/3 част 90kW зарядна станция ползване годишно	Лв./месечно/к-т	1300,00

За целите на настоящата пазарна оценка на 6 броя нови електробуси Otokar e-Centro, предназначени за обществен превоз на пътници по автобусните линии от общинската транспортна схема на град Монтана, както и на зарядни 6 броя зарядни станции с мощност 22 kW Veny BCP-AT2N-L и 2 броя с мощност 90 kW Veny BDC90-S, предложението на оценителя за начална стартова пазарна стойност при провеждане на преговори по търговска процедура за отдаване под наем е **1300,00 (хиляда и триста) лева без ДДС за едно превозно средство, зарядна станция 22kW и 1/3 ползване на зарядна станция 90 kW.**

Препоръчително е при значителна промяна на базовите параметри ($\pm 15\%$) на модела, от който са изведени изчислителните резултати, да се предприемат необходимите законови действия за корекция на наемната стойност.

12 юни 2025 г.

Сертифициран оценител:

(Маг.инж. С. Тодорова)

ТАБЛИЦА

за определяне на наемна пазарна стойност на 6 броя нови електробуси Otokar e-Centro, 6 броя зарядни станции с мощност 22 kW Beny BCP-AT2N-L и 2 броя с мощност 90 kW Beny BDC90-S, предназначени за обществен превоз на пътници по автобусните линии от общинската транспортна схема на град Монтана

12 юни 2025 г.

Показател	Мярка	Стойност
Период на експлоатация	години	20
Остатъчен период на ползване	години	20
Прогнозен годишен пробег (среден)	км	25000
Сравнима стойност (компенсация) на 1 км пробег	лв/км	1.00
Приходна стойност (за едно МПС, зарядна станция 22kW и 1/3 част 90kW зарядна станция ползване годишно)	лева	25000
Разходи по реализация на сделката	%	2%
	лева	500
Композиране на нормата на доходност	-	
Основен лихвен процент (БНБ)	-	2.07%
Лихвен процент на дългосрочни ДЦК	-	3.93%
Пазарна волатилност	-	3.06%
Норма на доходност	%	6.99%
Анюитетен фактор	-	10.6023
Чист приход	лева	270357
Риск от отпадане на наем	%	15.00%
	лева	40554
Разходи за управление	%	2.00%
	лева	5407
Реализируем наем за една година	лева	15816
Очакван наем за 1 месец	лева	1318
Приета стойност на очакван наем за 1 месец	лева	1300